

דברים כו כי תבוא

בַּשָּׂנָא וְהִלַּכְתָּ אֶל־הַמְּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְשֹׁכֵן שְׁמוֹ שָׁם: וּבָאתְ אֶל־הַכֹּהֵן אֲשֶׁר יִהְיֶה בַיָּמִים הָהֵם וְאָמַרְתָּ אֵלָיו הִגַּדְתִּי

רש"י (ג) אשר יהיה בימים ההם. אין לך אלא כהן שהוא צמין, כמו שהוא ה"א (ספרי טו ג): ואמרת א"י. שאין וכפוי טובה (ספרי טו ג):

שפתי חכמים

3 ש"אין כפי טובה לומר כחיינו ועוצם ידנו עשה לנו את החיל הזה לכבוש את הארץ, אלא הקדוש ברוך הוא נשבע לתת לנו וקיים את שבועתו. (תולדות יעקב):

4 במדבר כא חקת כו ולא נתן סיחון את ישראל עבר בגבולו ויאסף סיחון את כל עמו ויצא לקראת ישראל המדברה ויבא יהצה וילחם בישראל: כי ויבהו ישראל לפי

רש"י

5 ויצא לקראת ישראל. אלו הימה השטן מלמה יחושין, אין כל צריה יכולה לכבשה, ואם היה סיחון נכפר סלש, אין כל אדם יכול לכבשו, וכל שכן שהיה צמטון. אמר הקדוש ברוך הוא, מה אני מעריב על בני כל זאת, לצור על כל עיר ועיר, נתן בלב כל אנשי המלחמה ללא מן העיירות, ונתקצו כלם למקום אחד, ואם נפלו, ומשם הלכו ישראל אל הערים, ואין עומד נגדם, כי אין עם איש אלא נשים וטף (ס):

ספר במדבר - חקת

8 בא / ז'טו

ספורנו

6 ב וירא בלק. אדם מפורסם למלמד מלחמה, כאמרו (שופטים יא כח) הסוב טוב אתה מבלק בן צפור מלך מואב. ראה שביקש ישראל לעבור בארץ סיחון, וכשלא נתן לעבור החרימוהו. וראה שנצחו

רש"י

7 (טו) ואשר הנחלים. תרגום של שפך אש, שפך הגזולים, שגשף עם דם אמוריים שהיו נחבאים עם. לפי שהיו ההרים גבוהים והנחל עמוק וקצר וההרים

סמוכים זה לזה, אדם עומד על ההר מזה ומדבר עם חבירו בזה מזה, והדרך עובר בתוך הנחל. אמרו אמוריים, כשיכנסו ישראל לתוך הנחל לעבור [לארץ] ללא מן המערות שבהרים שלמעלה מהם ונהרגם בחלים ואבני בליסטראות. והיו אותן הנקעים בזה של לז מואב, ובהר של לז אמוריים היו כנגד אותן נקעים כמין קרנות וסדים בולטין לחוץ. כיון שאלו ישראל לעבור מודעו ההר של ארץ ישראל כשפתה היוצאת להקביל פני גברתה ונתקרב ללז הר של מואב ונכנסו אותן השדים לתוך אותן נקעים והרגום. וזהו אשר נטה לשבת ער, שההר נטה ממקומו ונתקרב ללז מואב ונדקב בו, וזהו ונשען לגבול מואב. ונעברו ישראל על ההרים, ולא ידעו הנסים האלו אלא על ידי הבאר שנקנס לשם (מנחום ט: טז) ומשם בארה. משם בא האשך אל הבאר. כיצד, אמר הקב"ה מי מודיע לבני הנסים הללו והמשל אומר נחם פת לחינוק הודיע לאמו ושבת י: במ"ר יע: לג), לאחר שעברו חזרו ההרים למקומם והבאר ירדה לתוך הנחל והעלתה משם דם ההרגום ורועות ואיברים ומוליכתן סביב המחנה, וישראל ראו ואמרו שירה (מנחום ט: טז):

הרואה פרק תשעי ברכות

7 אכן שבקש עוג. מלך הבשן לחזק על ישראל גמרא נמדי לה אבר מנהג ישראל כמה הוי תלחא פריס אויל ואיעק שרא בר תלחא פריס ואישדי עליהו ואיקפלינהו אול עק שרא בר תלחא פריס ואיהו על רישיה ואיהו קדושא ברוך הוא עליה קמצי ונקטה ונדח כצואריה הוה בעי למשלפה משכי שיניה להאי גיסא ולהאי גיסא ולא מצוי למשלפה הדינו דכתיב ישני רשעים שברת וכד' וישני שמעון בן לקיש ראי' שמעון בן לקיש מאי דכתיב שני רשעים שברת אל תקרי שברת אלא שרבת *משנה כמה הוה עשר אמות שקיל גרנא בר עשר אטין שוור עשר אטין וחיהיה בקרסוליה וקפליה. ואבן שישב

דברים כח כט תבוא

וְלֹא־נָתַן יְהוָה לָכֶם לֵב לְדַעַי וְעֵינַיִם לְרֹאוֹת וְאָזְנִים לְשִׁמְעַ עַד הַיּוֹם הַזֶּה: וְאֹלֶךְ אֶתְכֶם אַרְבָּעִים שָׁנָה בַּמִּדְבָּר לֹא־בָלוּ שַׁלְמַתֵיכֶם מֵעַלְיֶיכֶם וְנִעַלְךָ לֹא־בִלְתָּה מֵעַל רַגְלֶךָ:

10

ספורנו

להתפרנס בה: (ג) ולא נתן ה' לכם לב לדעת. אע"פ שהוא יתעלה השתדל בתורתו ומופתיו לתת לכם לב לדעת כאמרו למען תספר וידעתם כי אני ה'. לא הושג זה המכוון מרוב מריכם: (ד) ואולך אתכם. אמנם עתה אחר שראיתם רוב חסדיו עמכם במדבר למען תדעו והביאכם עתה אל ארץ סיחון ועוג שיש לכם

אחות ארץ שתוכלו לקיים בה המכוון ראוי לכם שמכאן והלאה תתנו לב לדעת: